

Leopold Kretzenbacher, *Mystische Einhornjagd. Deutsche und slawische Bild- und Wortzeugnisse zu einem geistlichen Sinnbild-Gefüge*, Bayerische Akademie der Wissenschaften, Philosophisch-Historische Klasse, Sitzungsberichte, Jahrgang 1978, Heft 6, München 1978, 104 str. + 16 tabla.

Komparativna studija Leopolda Kretzenbachera o motivu mističnog lova na jednoroga nastala je kao rezultat terenskog istraživanja pa obuhvaća primjere likovnog, djelomično i usmenoga književnog oblikovanja motiva lova na jednoroga. Studijom su obuhvaćene pojave na širokom području od Koruške do Makedonije.

Iscrpnim analizama likovnoga i simbolskog značenja svih elemenata scena lova, kako je ono realizirano u pučkom slikarstvu, priloženo je šesnaest zanimljivih reprodukcija. Posebno poglavlje autor posvećuje slovenskoj adventskoj pjesmi **Jäger na logo šraja** u svjetlu mističnog lova na jednoroga.

Studija sadrži u bilješkama bogatu literaturu koja ukazuje na složenost takva komparativnog istraživanja koje zahtijeva i potvrđuje veliku erudiciju autora studije.

Svojom neobičnošću, i kao simbol čestitosti, jednorog je trajno privlačio pažnju pa mu se trag nalazi i u hrvatskoj pučkoj književnosti 19. stoljeća. Kalendari koji su donosili opise raznih životinja, koje su uvijek po nečemu morale biti neobične i izuzetne, nisu mimoišli jednoroga, pa o njemu piše »Novi i Stari Kalendar Slavonski« za 1848. godinu (tiskan u Osijeku): **Iz kraljevstva živinah. Jednorogi. Unicornis.**

Na stoljetnom putu od usmenog i pučkoga književnog stvaralaštva i likovnih svjedočanstava jednorog je »izronio« u — nadrealizmu, nalazimo ga na slikama nadrealista kao dokaz neprekinute niti erotskoga i fantastičnoga u stvaralačkoj imaginaciji.

Divna Zečević

Sravnitel'nyj ukazatel' sjužetov. Vostočnoslavjanskaja skazka, Sostaviteli: L. G. Barag, I. P. Berezovskij, K. P. Kabašnikov, N. V. Novikov, Otvetstvennyj redaktor K. V. Čistov, AN SSSR, Institut etnografii im. N. N. Mikluho-Maklaja, izd. »Nauka«, Leningrad 1979, 438 str.

Katalog tipova istočnoslavenskih (ruskih, ukrajinskih i bjeloruskih) narodnih pripovijedaka, izrađen prema sistemu Aarne-Thompsona, značajan je znanstveni pothvat i odsada nezaobilazan u tematskom istraživanju usmene proze.

Ovom temeljnom djelu prethodilo je nekoliko dosadašnjih parcijalnih kataloga istočnoslavenskih pripovijedaka, koji su mnogo pripomogli njegovoj izradi. Spomenut ćemo kataloge ruskih pripovijedaka — onaj N. P. Andrejeva (1929) i Proppova, koji je dodan trotomnom izdanju Afanasjeva (1957), zatim rukopisni Andrejevljev katalog ukrajinskih pripovijedaka, te dva bjeloruska: L. R. (= L. G.) Baraga (1978) i K. P. Kabašnikaya (= Kabašnikova, 1978).

U iscrpnom (nepotpisanom) uvodu osmišljeno su i dokumentirano izložene tri grupe problema: 1. dosadašnje klasifikacije pripovijedaka, njihove prednosti i nedostaci, posebice u Aarne-Thompsonovu katalogu; 2. poredbena analiza pripovjedačkog repertoara triju istočnoslavenskih naroda i njihovih oblika kontaminacija sižeâ; 3. pitanja vezana uz način redigiranja ovoga kataloga.

Autori su se opravdano odlučili za Aarne-Thomsonov sistem podjele pripovijedaka zbog njegove provjerenе praktične upotrebljivosti i uobičajene međunarodne primjene, ali su podjednako opravdano iznijeli i njegovu teorijsku neutemeljenost, a i neke praktične nedostatke.

Katalog, kako je rečeno u uvodu, čini istodobno tri nacionalna i prvi pokušaj regionalnoga kataloga. Ta dvojnost prikazivanja riješena je na taj način da se uz svaki tip pripovijetke redom ali odvojeno navode ruske, ukrajinske i bjeloruske varijante. O opsežnosti obuhvaćene gra-